

EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2005 rd

Statsrådets utredning med anledning av halvtidsöversynen av Lissabonstrategin

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 27 oktober 2004 statsrådets utredning med anledning av halvtidsöversynen av Lissabonstrategin (E 84/2004 rd) till ekonomiutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- biträdande avdelningschef Jari Gustafsson, utrikesministeriet
- överdirektör Anne Brunila, finansministeriet
- sakkunnig Maria Blässar, statsrådets kansli
- avdelningschef Heikki Koskenkylä och enhetschef Pekka Sutela, Finlands Bank
- forskare Ville Kaitila, Näringslivets Forskningsinstitut ETLA

- äldre forskare Heikki Taimio, Löntagarnas forskningsinstitut
- forskarprofessor Jaakko Kiander, Statens ekonomiska forskningscentral
- ekonomipolitisk ombudsman Simo Pinomaa, Finlands Näringsliv
- ekonomisk expert Olli Koski, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Heikki Uusi-Honko, Teknologiska utvecklingscentralen
- överombudsman Esko Aho, Jubileumsfonden för Finlands självständighet
- direktör Erkki Ormala, Nokia Abp.

Samband med andra handlingar

Utskottet har dessutom fått kompletterande utredningar 1. VNK 3.12.2004 och 2. VNK 10.2.2005.

SKRIVELSENA

Förslaget

Halvtidsöversynen av Lissabonstrategin tas upp vid Europeiska rådet i mars 2005. För förberedelserna inför mötet tillsatte rådet i mars 2004 en högnivågrupp för att bestämma med vilka åtgärder målen i Lissabonstrategin ska nås. Arbetsgruppen slutförde sitt uppdrag i november 2004. Rapporten från gruppen som arbetat under ledning av Wim Kok ligger till grund för kommis-

sionens meddelande från februari 2005. Den är en sammanställning av de åtgärder som behövs för att nå målen med Lissabonstrategin.

Regeringens ståndpunkt

Regeringen har fört fram följande synpunkter i sina skrivelser om översynen.

Enligt regeringens mening träffar både analysen av nuläget i arbetsgruppen Koks rapport och

det grundläggande budskapet i kommissionens meddelande rätt. Lissabonmålen har inte uppnåtts i tillräcklig grad och i dagens läge bör vi koncentrera oss på tillväxt- och sysselsättningskapande åtgärder. Vi kan garantera en hållbar utveckling i framtiden bara genom att se till att vi har ekonomisk konkurrenskraft.

EU bör ha beredskap att anta utmaningen från en öppen internationell konkurrens. Samtidigt gäller det att satsa på öppenhet också på den inre marknaden och att undanröja de återstående hindren för den fria rörligheten för varor, tjänster, arbetskraft och kapital. Fri rörlighet för information inom unionen och i ett ännu bredare sammanhang bör också lyftas fram. Hänsyn bör tas till utmaningarna för konkurrenskraften på sikt. De gäller finansieringen av välfärdssystemen och en hållbar offentlig ekonomi.

Regeringen efterlyser ett bättre företagsamhetsklimat. Ribban för företagande måste sänkas och nyetableringar uppmuntras. Regeringen omfattar det som kommissionen säger om små och medelstora företags sysselsättningsskapande roll och olika vägar att stödja företagande. Den instämmer i kommissionens syn på utveckling av den inre marknaden och om viktiga lagstiftningsprojekt som kräver snabb behandling, inbegripet tjänstedirektivet. Tjänstemarknaden måste fås att fungera effektivare. Tjänstedirektivet bör läggas till grund för lösningar som undanröjer hinder och genuint främjar verksamheten på den inre marknaden, med beaktande av Finlands tidigare ståndpunkter framför allt till social- och hälsovårdspolitiska frågor och kontroll av etableringslandet när det gäller tjänster.

Regeringen anser att EU:s handelspolitik bör följa klara spelregler som stöder den öppna marknaden. EU:s yttre öppenhet bör främjas också i den inre politiken. Klimatpolitiken bör lyftas fram i den internationella dimensionen. För EU:s konkurrenskraft är det ytterst viktigt att unionen aktivt arbetar för att fler länder ska åta sig att reducera sina utsläpp.

Lagstiftningen bör förenklas men samtidigt bör det utredas om marknadsbaserade lösningar kan bli ett alternativ till lagstiftning. Ekonomis-

ka, sociala och miljörelaterade aspekter bör i lika delar vägas in i konsekvensbedömningar.

För forskning och utveckling behövs det en ram som uppmuntrar att hålla kvar och förstärka verksamheten i Europa. Kommande ramprogram bör koncentreras på konkurrenskraftsfrämjande forskning. Utom att det behövs forskningsfinansiering behövs det en omgivning som effektivt genererar kommersiellt användbara innovationer som kan få fart på produktivitetsutvecklingen. Regeringen lyfter fram behovet av att nyttiggöra resultaten av forskning och utveckling. Den omfattar kommissionens syn på högskolornas betydelse för konkurrenskraften. För att göra europeiska högskolor attraktivare krävs det dessutom högre kvalitet på högskoleutbildningen och forskningen. Grundkompetensen bör uppmärksammas precis som spetskunskapen och att yrkesutbildningen uppfyller företagets krav på kunskapskvalitet. Tanken om ett europeiskt teknikinstitut tarvar enligt regeringens mening ytterligare utredning.

Regeringen ser gärna att informations- och kommunikationstekniken nyttiggörs bättre. Informationssäkerheten och dataskyddet behöver också förbättras. Regeringen omfattar kommissionens syn att Europa bör axla en ledande roll i att främja en hållbar konsumtion och produktion. Medlemsstaterna bör arbeta för att införa ekologiskt effektiva innovationer, inbegripet miljöteknik.

Regeringen ser i princip positivt på kommissionens förslag till samarbetskoncept för industriell forskning. EU bör aktivt stödja offentlig-privat samarbete för att ta fram och införa tekniska innovationer. Tanken om europeiska teknikinitiativ ses som stor och ambitiös, men det finns fortfarande många utmaningar och utestående frågor när det gäller att omsätta dem i praktiken. Inställningen till stora europeiska produktionsprojekt är reserverad.

En rörlig arbetskraft är viktig för att säkerställa tillgången till kvalificerad arbetskraft. Därför vill regeringen bl.a. gynna sysselsättningsbaserad invandring.

Det är viktigt att förvaltningen av strategin görs enklare och effektivare. Kommissionens

förslag kan i det stora hela underskrivas. Regeringen kritiserar kommissionens förslag till Lissabonhandlingsprogram på vissa punkter. Det är för vidlyftigt och innehåller delvis överlappande och sinsemellan ojämförbara rekommendationer. Tanken att dela upp de nya riktlinjerna i två, riktlinjer för den ekonomiska politiken och sysselsättningsriktlinjer, är bra. Kvaliteten på

mikroekonomiska rekommendationer och rapporter bör förbättras. Idén med nationella Lissabonhandlingsprogram är bra. Regeringen efterlyser utredningar särskilt om hur den öppna samordningsmetoden ska ses över. Det gäller att bedöma hur vissa relevanta delar av den öppna samordningen i framtiden ska inpassas i Lissabonstrategin.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

1 Lissabonstrategin

Europeiska rådet i Lissabon 2000 antog en strategi för att förbättra Europeiska gemenskapens konkurrenskraft 2000—2010. Målet var att göra unionen till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsekonomi fram till 2010. Meningen har varit att främja konkurrenskraften i lika delar inom områdena ekonomi, sociala frågor och hållbar utveckling. Under årens lopp har redan inemot tvåhundra separata mål ställts upp och verkställts dels genom gemenslagslagstiftning, dels genom den öppna samordningsmetoden, dvs. ett visst mått av politiskt tryck från andra medlemsstater.

I Lissabon avtalade Europeiska rådet om sex politiska pelare, dvs. allmän ekonomisk utveckling, sysselsättning, innovationer och forskning, ekonomisk reform, social sammanhållning och miljö. För vart och ett område har Europeiska rådet årligen ställt upp kompletterande tidsmässiga mål vid sina möten. Framstegen följs upp med hjälp av indikatorer. Både mängden mål och indikatorerna har kritiserats och det har betvivlats att de ger en riktig uppfattning om den verkliga konkurrenskraften. Det råder i alla fall enighet om att unionen inte har gjort förväntade framsteg. Bara ett litet fåtal medlemsstater, däribland Finland, har i huvudsak lyckats genomföra åtgärderna i strategin och se över sina strukturer på önskat vis. Kortsiktiga intressen har bara

alltför ofta gått före det europeiska intresset i medlemsstaternas beslutsfattande. EU:s utvidgning har betytt nya utmaningar för processen, också om de positiva möjligheterna på längre sikt har ökat.

Processen är förknippad med en rad problem som är mycket väl beskrivna bl.a. i rapporten från arbetsgruppen Wim Kok, "Facing the Challenge - the Lisbon strategy for growth and employment". De otaliga rapporteringsförfarandena har gjort genomförandet administrativt mycket tungt. Det har delvis förekommit dubbelarbete och effektiviteten har blivit lidande på grund av kommissionens oklara roll. Men det största problemet har varit att medlemsstaterna har visat så lite intresse för att genomföra målen.

Utskottet anser att målen med strategin fortfarande är i högsta grad lovvärda. Utan en konkurrenskraftig ekonomi kan vi inte upprätthålla vår nuvarande välfärdsmodell, som inom den närmaste framtiden kommer att möta viktiga nya utmaningar i form av låg befolkningstillväxt i kombination med en åldrande befolkning.

Måluppnåelsen kräver i alla fall en betydande attitydförskjutning och omprövning av arbetsmetoderna i medlemsstaterna. Faktum är dessutom att det är svårt för 25 medlemsstater att gå framåt i samma takt inom varje delområde av strategin. Unionen måste dels kunna ställa upp nationella måttsydda mål, dels bedöma inom vilka sektorer det är absolut viktigast att gå vidare just nu.

2 Styrkor och svagheter

Europeiska unionen

EU kämpar för tillfället med problem som bristande balans i den offentliga ekonomin, vilket avspeglas i den pågående debatten om den europeiska stabilitets- och tillväxtpaktens framtid. Ett annat problem är en långsam sysselsättningsutveckling och en avsevärt mycket långsammare produktivitetstillväxt inte minst inom den traditionella industrin och servicenäringsarna än i det viktigaste konkurrentlandet USA. EU har dessutom förlorat konkurrensfördelar i relation till Kina och Indien.

Bland enskilda orsaker till situationen nämns en låg investeringsgrad och ett sämre utnyttjande av informations- och kommunikationsteknik. Bidragande orsaker är den oklara lagstiftningen, den finansiella marknadens heterogena struktur och mindre satsningar på kompetens.

EU:s inre marknad fungerar inte som den borde. Det är svårt att se att EU skulle kunna försvara eller uppnå förlorade positioner i världsekonomin om den inre integrationen är behäftad med så många brister. Gemenskapslagstiftningen är underutvecklad inom många ekonomiskt viktiga politikområden, som den finansiella marknaden. Dessutom finns det en lång rad enskilda initiativ som tjänstehandeln, energimarknaden, immaterialrättigheterna och den offentliga upphandlingen där det behövs reformer på gemenskapsnivå. Också i de sektorer där gemensamma regler har åstadkommit, som finansiella tjänster, går det otillbörligt långsamt med det nationella genomförandet.

Finland

Finland har i flera internationella konkurrenskraftsutredningar under de senaste åren profilerat sig som ett föregångarland i världen, ofta till och med i den absoluta toppen. Vi hör till de mest konkurrenskraftiga länderna i EU också med indikatorerna i Lissabonstrategin som måttstock. Trots att indikatorerna och korrelationen mellan dem och den verkliga konkurrenskraften på goda grunder kan kritiserar ger resultatet i alla fall en klar antydan om att våra åtgärder i

grunden har gått i rätt riktning. Till våra styrkor hör att hela befolkningen har god grundkompetens, en positiv attityd till teknik, en öppen marknad och säkra samhällsförhållanden. Men vi kan bli bättre och vi måste också kunna räkna med nya och snabba förändringar i vår internationella och varför inte också nationella referensram.

Utmaningarna för Finland har framför allt med globaliseringen, kunskapskonkurrensen samt en åldrande och minskande befolkning att göra. Utskottet anser att en av Finlands styrkor är förmågan att anpassa sig till nya förhållanden. Den förmågan är viktigare än någonsin ju mer omvärlden förändras. Finland är en liten ekonomi och kan inte påverka nya trender, men vi måste snabbt kunna lägga om våra verksamhetsmetoder så att vi får bästa möjliga nytta av dem.

Det här gäller också globaliseringen. Våra företag kommer också i framtiden att söka tillväxt på marknaden i tredje länder och det ligger i vårt intresse att stödja en sådan ambition. På denna punkt är det viktigt att göra skillnad mellan insatser för att förbättra en samhällsekonomisk relativ konkurrensförmåga och företagets konkurrenskraft. Också om vår nationella konkurrenskraft ökar betyder det inte nödvändigtvis en bättre omgivning för företagen på marknaden i tredje länder. I takt med att tulltarifferna sjunker drabbas handeln på dessa marknader i allt större utsträckning av olika icke-tariffära handelshinder. För att minska dem och förebygga dem behövs det både nationella och internationella åtgärder.

Såväl internationella som nationella utredningar har lyft fram klara brister; den höga arbetslösheten och koncentrationen av den till den del av befolkningen som är mindre väl utbildad är ett av våra största problem. Finlands litenhet och perifera läge gör ingenting för att förbättra den ekonomiska tillväxten. Vi klarar oss inte på egen hand utan är beroende av andra. Investeringarna både från vår egen industri och från utlandet är låga och den senaste tidens utredningar lovar ingen större ökning där. Produktiviteten inte minst i tjänstesektorn ligger på europeisk

medelnivå. Vi är bra på att producera informationsteknik men vi kunde gärna bli effektivare på att utnyttja den både i den privata och den offentliga sektorn. Trots att vår allmänbildning är på en hög nivå börjar vi sacka efter när det gäller spetskunskap. Det finns en risk för att inte bara produktionen utan i allt högre grad också produktplaneringen flyttar ut ur landet. Hotbilden förstärks av att länder stadda i utveckling börjar specialisera sig på exportbranscher som traditionellt varit viktiga för oss.

3 Metoder

På senare tid har det producerats en mängd konkurrenskraftsutredningar både på EU-nivå och nationellt. Bland de allra senaste finns arbetsgruppen Wim Koks rapport om Lissabonstrategin och slutrapporten om den nationella utredningen Finland i världsekonomin. Den allra senaste rapporten är kommissionens meddelande om halvårsöversynen av Lissabonstrategin.

Koks rapport

I sin rapport understryker arbetsgruppen kraftfullt att medlemsstaternas regeringar måste binda sig politiskt för att de gemensamt beslutade reformerna ska kunna sättas i kraft. En betydande del av de nödvändiga åtgärderna ingår ju fortfarande i medlemsstaternas nationella behörighet. Arbetsgruppen föreslår utvecklingsåtgärder på fem områden: 1. i att bygga upp ett kunskapsamhälle, speciellt ett informationssamhälle, 2. slutföra den inre marknaden, 3. skapa ett bättre klimat för företagande, 4. se över arbetsmarknaden och 5. förbättra villkoren för en hållbar utveckling.

Målet bör vara ett informations- och kunskapssamhälle. Europa måste bli attraktivare för forskare och vetenskapsmän. FoU ska prioriteras och användningen av informations- och kommunikationsteknik främjas.

Den inre marknaden ska vidareutvecklas för att garantera den fria rörligheten för varor och kapital och för att en tjänstemarknad ska uppstå.

Ett bättre företagsamhetsklimat förutsätter en lättare administration, bättre lagstiftning och lättare och snabbare nyetableringar.

Sysselsättningsgruppens (Wim Kok I) rekommendationer om arbetsmarknaden och den sociala sammanhållningen föreslås skyndsamt bli genomförda. Likaså gäller det att satsa på livslångt lärande och upprätta strategier till stöd för aktivt åldrande.

Inom miljöområdet poängteras ekologiskt effektiva innovationer och förstärkning av den ekologiska industrins ledande roll. Vidare bör ekologiskt effektiva metoder som ger långvariga och hållbara förbättringar i produktiviteten stödjas.

Utskottet anser att arbetsgruppen har gjort en förtjänstfull analys av det rådande läget och bristerna i det. Men som också regeringen framhåller är rapportens svaghet möjligen att det finns så få konkreta ändringsförslag och så lite plats för ett globalt betraktelsesätt. Med tanke på den globala konkurrensen måste EU noga ge akt på förändringarna i den globala omgivningen och väga in dem i sin egen verksamhet. EU bör aktivt arbeta för att liberalisera den internationella handeln och skapa gemensamma spelregler. Multilaterala ordningar typ WTO är de viktigaste forumen för detta.

Slutrapporten om utredningen Finland i världsekonomin

Rapporten skissar upp en nationell globaliseringsstrategi som utgår från starkare kunskap, större öppenhet i ekonomin och samhället och framför allt en aktiv beredskap för förändringar.

I rapporten läggs en lång rad förslag till åtgärder på kort och lång sikt fram bl.a. beträffande utbildning, vetenskaps- och teknikpolitik, internationalisering och produktivitetstillväxt.

Ekonomiutskottet vill särskilt lyfta fram innovationspolitiken, en bättre företagsmiljö och åtgärder för kompetens och internationalisering. De är alla centrala områden där vi med nationella insatser kan förbättra vår konkurrenskraft.

Kommissionens meddelande till Europeiska rådets vårmöte 2005

I sitt meddelande understryker kommissionen ännu starkare än Kokrapporten att tillväxt och sysselsättning är de områden som ska prioriteras i det fortsatta arbetet. Kommissionen räknar upp tre viktiga mål för arbetet: 1. Europa måste bli en attraktivare plats att investera och arbeta i, 2. kunskap och innovation utgör centrala faktorer i Europas tillväxt och 3. politiken måste utformas så att företagen kan skapa fler och bättre arbetstillfällen.

Strategin bör ses över med hänsyn till ett s.k. europeiskt partnerskap för tillväxt och sysselsättning. För framsteg i arbetet krävs det större fokusering och ett starkare engagemang för målen. Metoderna måste också förenklas. I praktiken ska arbetet bygga på Lissabonhandlingsprogrammet som kommer att omfatta en lista över åtgärder på gemenskapsnivå och rekommendationer till nationella åtgärder. Medlemsstaterna ska lägga upp sina nationella handlingsprogram inom ramen för handlingsprogrammet från Lissabon.

Kommissionens förslag till Lissabonhandlingsprogram innehåller tio nyckelområden som det fortsatta genomförandet av strategin ska koncentreras på. De omfattar bl.a. att utvidga och fördjupa den inre marknaden, förbättra lagstiftningen på EU-nivå och i medlemsstaterna, säkerställa öppna och konkurrensutsatta marknader i och utanför Europa, öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling, underlätta innovation, bidra till en solid grund för EU:s industri samt få ut fler människor på arbetsmarknaden och modernisera de sociala trygghetssystemen.

Bland enskilda åtgärder föreslår kommissionen utredningar av konkurrensförhållandena i specifika sektorer, inte minst energi- och telesektorn samt finansiella tjänster. För att få fart på innovationerna och offentlig-privat samarbetet föreslås innovationscentrum för högteknologiföretag och högskolor. Kommissionen gör en ny öppning genom att föreslå ett europeiskt teknikinstitut.

Kommissionen föreslår betydande förändringar i förvaltningen av Lissabonstrategin. Mekanismen ska bygga på ett integrerat tillvägångssätt som binder samman de makroekonomiska, mikroekonomiska och sysselsättningspolitiska strukturerna. I praktiken betyder det här att man i stället för flera nationella rapporter som nu årligen utarbetar bara ett nationellt handlingsprogram. De nationella parlamenten ska vara nära engagerade i beredningen. För uppföljningen på EU-nivå föreslås också bara en årlig rapport.

4 Slutsatser

Av det ovan sagda framgår klart att EU för tillfället står långt från de mål som ställdes upp för fem år sedan. Nu behövs det snabba åtgärder både i EU och nationellt. Utskottet ställer sig i likhet med regeringen bakom kommissionens meddelande på den punkten att åtgärder för att stödja sysselsättningen och ekonomisk tillväxt ska högprioriteras i genomförandet av strategin. Det betyder inte att de övriga aspekterna kan glömmas bort. Tvärtom ska de framtida åtgärderna vara hållbara med tanke både på miljön och den sociala sammanhållningen.

Den inre marknaden

Utskottet understryker hur viktigt det är att vidareutveckla framför allt den inre marknaden. Vi är fortfarande långt från målet för den fria rörligheten för personer, varor och tjänster. Ju mer integrationen har utvidgats och fördjupats desto mer komplicerad har processen blivit. De tilltänkta rättsakterna om tjänstehandeln, energimarknaden och immaterialrättigheterna tjänar tyvärr som gott exempel. Trots att det är allmänt erkänt att t.ex. en öppen tjänstemarknad är en av de viktigaste faktorerna för ekonomisk tillväxt går det mycket långsamt framåt på den fronten. När det är dags att förbereda rättsakter framträder skillnaderna i medlemsstaternas samhällsstrukturer, ekonomier och till och med kulturer och någon samsyn om förändringens riktning är svår att hitta. En relevant fråga med tanke på uppnåelsen av Lissabonmålen är därför en hur

djup integration den utvidgade unionen i dagens läge har kapacitet och beredskap för?

Oberoende av svaret är EU fortfarande det viktigaste marknadsområdet för Finland. Så kommer det också att vara, trots att globaliseringen redan har öppnat och förhoppningsvis i allt högre grad öppnar nya exportmarknader för våra företag också utanför EU. Det ligger i Finlands intresse att arbeta för att utveckla EU:s inre marknad. Finland har intagit en positiv hållning t.ex. till tjänstehandelsdirektivet, med vissa villkor som riksdagen ställt. Att vara medlem i en dåligt fungerande union kan bli en kvarnsten snarare än en fördel. Därför anser utskottet att Finland klart bör gå i täten för en utveckling av den inre marknaden.

Ekonomiska yttre förbindelser

Trots att vårt primärt bör vara att utveckla den inre marknaden kommer vi inte att lyckas om vi inte åtminstone har koll på vad som händer på den globala marknaden. Det är en annan sektor där förändringar kräver ett ännu aktivare ledargrepp. EU bör visa initiativ t.ex. för att Doharundan ska kunna slutföras. Likaså bör marknadsområden i närheten av EU typ Ryssland utnyttjas bättre. Det ligger i Finlands intresse att t.ex. strategin för EU:s nordliga dimension konkretiseras.

WTO spelar en viktig roll i att skapa internationella handelsregler. Men EU:s bilaterala och regionala samarbete kommer att spela en allt större roll i det praktiska arbetet och för enskilda företag. Idealet vore att handeln kan utvecklas och problem förebyggas genom direkt dialog. EU har fortfarande mycket att göra för att få till stånd fungerande strukturer.

Företags sammanslutning i nätverk utanför EU:s gränser och spridningen av dotterbolagsekonomi bör beaktas bättre i beredningen av gemenskapslagstiftning och bedömningen av konsekvenserna.

Genomförande och uppföljning av strategin

Som utskottet ser det är kommissionens meddelande ett steg i rätt riktning. Det krävs koncentring av det fortsatta arbetet och prioritering av

den verkliga verksamheten i stället för administrering och rapportbehandling. Men de fina planerna förblir enbart goda idéer om inte medlemsstaterna betydligt starkare förbinder sig att genomföra dem.

För att det fortsatta arbetet ska löpa spelar det en stor roll hur strategin genomförs administrativt och speciellt hur den följs upp. Utskottet anser att det föreslagna nationella handlingsprogrammet, ambitionen att engagera parlament och intressegrupper i beredningen och en lättare rapporteringsmodell är klara förbättringar jämfört med nuläget. Men handlingsprogrammen gör arbetet lättare bara om de fokuseras på de viktigaste åtgärderna. Kommissionens plan för ett handlingsprogram som omfattar tio centrala områden av gemenskapspolitiken uppfyller enligt utskottets mening inte helt detta kriterium. Det i stort sett femtiosidiga programmet bör ännu bearbetas och koncentreras på konkreta åtgärder och för dem bör det klart och tydligt anges vad som görs, vem som gör det och när.

Kommissionen tar inte klart ställning till den öppna samordningsmetoden i sitt meddelande. Det är beklagligt, för utan ett effektivt uppföljningssystem kan strategin inte genomföras tillräckligt dynamiskt. Utskottet tillstyrker tanken om resultattavlor som binds vid vissa indikatorer och som omfattar alla EU-länder har förts fram i Kokrapporten.

De nationella målen

Utskottet anser att vi bör ställa upp betydligt mer ambitiösa nationella mål än Lissabonmålen om vi ska klara oss på den globala marknaden.

Slutrapporten om utredningen Finland i världsekonomin ger en mycket god grund för det fortsatta arbetet. Utskottet ser inte minst utvecklingen av företagandeklimatet som en stor utmaning i sin egen sektor. För att företagen ska ha en gynnsam miljö gäller det att stödja tillväxtföretag, säkra kompetensen, utnyttja FoU och gynna internationalisering. Handels- och industriministeriet har under de senaste tiden berett flera utvecklingsförslag i anknytning till detta. Utskottet vill i detta sammanhang påskynda särskilt strategin för översyn av innovativa före-

tagssåddfinansiering och tjänstesystem. Innovationer bör också här uppfattas i ett brett perspektiv så att de gäller skapande lösningar oberoende om de har med teknik, tjänster eller t.ex. design att göra.

Med tanke på tillgången till riskfinansiering och uppkomsten av nya innovationsföretag och existerande företags tillväxt är det ytterst viktigt att vi kan säkra tillgången till och hålla kvar spetskunskap och spetsforskare i Finland.

Utlåtande

Ekonomiutskottet meddelar

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt med anmärkningarna ovan och att det särskilt understryker:

- att det i nuläget är rentav viktigare att nå Lissabonmålen än det var när de ställdes. Finland har alla förutsättningar att visa särskild aktivitet i det fortsatta arbetet.

- att vi kan bidra till måluppnåelsen genom att genomföra strategin effektivare. Kommissionens förslag om en enda rapport är lovvärd i sammanhanget.

- att eftersom det behövs skyndsamma åtgärder bör arbetet i dagsläget koncentreras på åtgärder som stöder ekonomin och sysselsättningen.

- att nya lagstiftningsprojekt i högre grad bör koncentreras på att ta fram den mest relevanta lagstiftningen med tanke på konkurrenskraften.

- att EU inte kan koncentrera sig enbart på att utveckla den inre marknaden utan att det här är mycket viktigt att ta hänsyn till förändringarna i den internationella omvärlden och att själv försöka påverka dem. De ekonomiska yttre förbindelserna bör ses som en viktig drivkraft för tillväxt. I detta sammanhang vore det bra att beakta t.ex. de möjligheter som strategin för den nordliga dimensionen erbjuder.

- att våra nationella mål bör vara betydligt mer ambitiösa än Lissabonmålen. I det fortsatta arbetet måste vi särskilt uppmärksamma ett gynnsamt företandeklimat såväl nationellt som i EU.

Helsingfors den 18 februari 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Arto Bryggare /sd
Sari Essayah /kd
Reijo Kallio /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst
Seppo Lahtela /cent (delvis)

Jere Lahti /saml
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Martin Saarikangas /saml
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml
Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.